ΔΕΣΦΑ
Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε.

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ (ΔΕΣΦΑ) Α.Ε.
ΠΕΡΙΟΔΟΥ 01 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

7 Φεβρουαρίου 2018

ΠΡΟΣ

την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων

Κύριοι Μέτοχοι,

Έχουμε την τιμή να θέσουμε υπόψη σας την παρούσα Έκθεση Διαχείρισης και τις Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης περιόδου 01 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου 2017.

Περιεχόμενα

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ 4

I.1 Η Εταιρεία 4

I.2 Κύριοι τομείς δραστηριότητας και εσόδων της Εταιρείας 6

II. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2017 8

II.1 Επιχειρησιακό Περιβάλλον 8

Α. Παγκόσμια και Εθνική Οικονομία 8

Β. Αγορά Φυσικού Αερίου 11

II.2 Επιχειρησιακές Εξελίξεις 13

III. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ 20

III.1 Οικονομικά μεγέθη και Οικονομική θέση της εταιρείας 20

III.2 Αριθμοδείκτες οικονομικής διάρθρωσης, αποδόσεως και αποδοτικότητας 27

IV. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ 29

V. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ 33

V.1 Συναλλαγές με τη Μητρική εταιρεία ΔΕΠΑ ΑΕ και λοιπές συνδεδεμένες επιχειρήσεις 33

V.2 Αμοιβές και λοιπές παροχές μελών Δ.Σ. και Ε.Σ. 34

V.3 Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες 34

VI. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ 35

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κύριοι Μέτοχοι,

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά στη χρονική περίοδο των δώδεκα μηνών της κυλιόμενης χρήσεως (1.1.2017-31.12.2017). Η έκθεση συντάχθηκε και είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει. Οι Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις συντάχθηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στην παρούσα έκθεση περιέχονται συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΕ. Επίσης εμπεριέχεται περιγραφή των σημαντικών γεγονότων που έλαβαν χώρα κατά την τρέχουσα οικονομική χρήση, περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων για την επόμενη χρήση, παράθεση των σημαντικών συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα της μέρη, καθώς και παράθεση στοιχείων και εκτιμήσεων ποιοτικού χαρακτήρα για την εξέλιξη των δραστηριοτήτων της Εταιρείας κατά την επόμενη χρήση.

Ι.1 Η Εταιρεία

Με το Προεδρικό Διάταγμα 33 (ΦΕΚ Α' 31/20.02.2007) συστάθηκε η Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε.», σκοπός της οποίας είναι η λειτουργία, συντήρηση, διαχείριση, εκμετάλλευση και ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ), όπως αυτό ορίζεται στο Άρθρο 68 του ν. 4001/2011 (ΦΕΚ Α΄179 / 22.08.11), και των διασυνδέσεών του, προκειμένου το ΕΣΦΑ να είναι οικονομικά αποδοτικό, τεχνικά άρτιο και ολοκληρωμένο και να εξυπηρετούνται οι ανάγκες των Χρηστών σε φυσικό αέριο κατά τρόπο ασφαλή, επαρκή, αξιόπιστο και οικονομικά αποδοτικό.

Η Εταιρεία είναι 100% θυγατρική της ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ (ΔΕΠΑ) Α.Ε., και η μετοχική σύνθεση της εταιρείας την 31.12.2017 απεικονίζεται ως εξής:

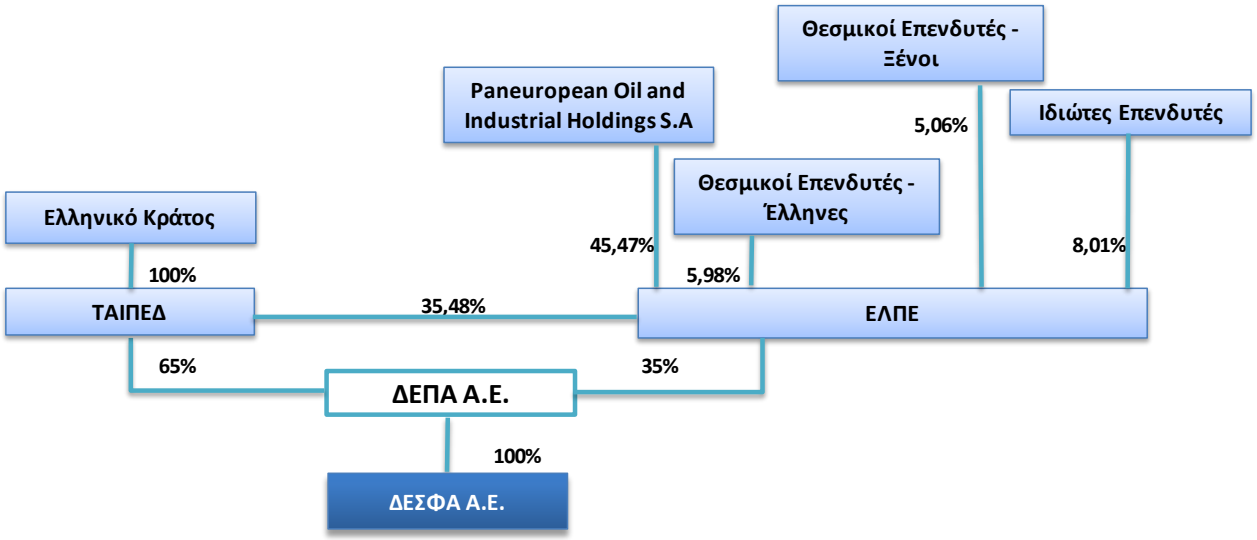

Με το άρθρο 103 του ν. 4472/2017 (ΦΕΚ Α 74/19.05.2017) και το άρθρο 82 του ν. 4478/2017 (ΦΕΚ Α 91/23.06.2017), αποφασίσθηκε η επανάληψη της διαδικασίας πώλησης του 66% των μετοχών του ΔΕΣΦΑ (35% τελικής ιδιοκτησίας ΕΛΠΕ και 31% τελικής ιδιοκτησίας Ελληνικού Δημοσίου) με νέα κριτήρια υποψηφίων αγοραστών με σκοπό την πιστοποίηση της εταιρείας με το μοντέλο του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού (Ownership Unbundling, O.U.) μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής. Η διαδικασία διεξάγεται υπό τον συντονισμό του ΤΑΙΠΕΔ. Το υπόλοιπο 34% των μετοχών θα παραμείνει στο Ελληνικό Δημόσιο, στο οποίο θα μεταβιβασθεί από τη ΔΕΠΑ (που είναι ο ενδιάμεσος μέτοχος του 100% του ΔΕΣΦΑ). Έτσι, το τελικό σχήμα μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής θα διαμορφωθεί ως κάτωθι:

Κατά την φάση της προεπιλογής προκρίθηκαν για την τελική φάση δύο (2) επενδυτικά σχήματα, i) η Κοινοπραξία εταιριών Snam S.p.A., Enagás Internacional S.L.U., Fluxys S.A. και N.V. Nederlandse Gasunie και ii) η Regasificadora del Noroeste S.A. Οι δεσμευτικές προσφορές έχει καθορισθεί να υποβληθούν στις 16 Φεβρουαρίου 2018.

Εν τω μεταξύ, η εταιρεία έχει πιστοποιηθεί ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς (Independent Transmission Operator- ITO) βάσει των διατάξεων της Οδηγίας 73/2009 και του ν. 4001/2011. Συγκεκριμένα, η ΡΑΕ, λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 65Α του ν. 4001/2011 (ΦΕΚ Α 179), όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4286/2014 (ΦΕΚ Α 194), και τη σχετική Γνώμη

της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (C 5483 final) «Commission Opinion of 28.7.2014 pursuant to Article 3(1) of Regulation (EC) No 715/2009 and Article 10(6) and 11(6) of Directive 2009/73/ EC – Greece – Certification of DESFA», με την υπ' αριθμ. 523/2014 (ΦΕΚ Β 2572/ 26.9.2014) απόφασή της, αποφάσισε την πιστοποίηση της εταιρείας ΔΕΣΦΑ Α.Ε. ως Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Με την απόφαση αυτή πιστοποιείται η επάρκεια των πόρων του ΔΕΣΦΑ (υποδομές, ανθρώπινο δυναμικό και οικονομικά μέσα) για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της μεταφοράς φυσικού αερίου, καθώς και η ανεξαρτησία του από την Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση (ΔΕΠΑ ΑΕ) κατά την λειτουργία του.

Ι.2 Κύριοι τομείς δραστηριότητας και εσόδων της Εταιρείας

Α. Χρήση Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ: Σύστημα Μεταφοράς και Εγκατάσταση ΥΦΑ)

Οι δύο βασικές ρυθμιζόμενες δραστηριότητες της Εταιρείας συνίστανται αφενός στις υπηρεσίες μεταφοράς φυσικού αερίου στο Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (ΕΣΜΦΑ), και αφετέρου στις υπηρεσίες εκφόρτωσης, προσωρινής αποθήκευσης και αεριοποίησης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) στην εγκατάσταση ΥΦΑ στη νήσο Ρεβυθούσα. Προς τούτο, η Εταιρεία εισπράττει χρεώσεις μεταφοράς φυσικού αερίου και αεριοποίησης ΥΦΑ, αντίστοιχα, βάσει του Κανονισμού Τιμολόγησης Βασικών Δραστηριοτήτων του ΕΣΦΑ και της Απόφασης Έγκρισης των τιμολογίων χρήσης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου.

Οι δύο αυτές βασικές δραστηριότητες αποτελούν και το κύριο έσοδο της εταιρείας.

Β. Πώληση Ηλεκτρικής Ενέργειας: Ο ΔΕΣΦΑ τιμολογεί έσοδο από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στον ΛΑΓΗΕ που παράγεται στη μονάδα Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) στην εγκατάσταση ΥΦΑ της νήσου Ρεβυθούσας. Παρότι λογιστικώς καταχωρείται χωριστά, από ρυθμιστικής απόψεως το έσοδο αυτό απομειώνει τα συνολικά έξοδα της εγκατάστασης ΥΦΑ.

Γ. Εξισορρόπηση Φορτίου και Αντιστάθμιση Αερίου Λειτουργίας ΕΣΜΦΑ (μη κερδοσκοπικές δραστηριότητες)

Η Εξισορρόπηση Φορτίου, καθώς και η Αντιστάθμιση Αερίου Λειτουργίας ΕΣΜΦΑ προκύπτουν από τον ρόλο του ΔΕΣΦΑ ως φέροντος την ευθύνη για την ισορροπία μεταξύ παραδόσεων και παραλαβών Φ.Α. στο ΕΣΜΦΑ, αλλά και για την εύρυθμη λειτουργία του

συστήματος μεταφοράς βάσει του ν.4001/2011. Τα έσοδα και έξοδα που προκύπτουν από αυτή τη δραστηριότητα ισοσκελίζονται χωρίς να προκύπτει όφελος ή ζημία για τον Διαχειριστή. Με τη διαδικασία εξισορρόπησης διασφαλίζεται η ισορροπία Παραδόσεων - Παραλαβών Φ.Α. στο ΕΣΜΦΑ, ενώ με την αντιστάθμιση Αερίου Λειτουργίας καλύπτονται οι ιδιοκαταναλώσεις και απώλειες του ΕΣΜΦΑ, το δε κόστος κατανέμεται στους Χρήστες χωρίς να προκύπτει όφελος ή ζημία για τον Διαχειριστή σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Η αγορά φυσικού αερίου για τις δραστηριότητες αυτές πραγματοποιείται μετά από διεθνή διαγωνισμό.

Δ. Ασφάλεια Εφοδιασμού στην αγορά Φυσικού Αερίου (μη κερδοσκοπική δραστηριότητα)

Η ΡΑΕ, με την υπ' αριθμ. 344/2014 Απόφασή της για τον «Καθορισμό ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου λογαριασμού ασφάλειας εφοδιασμού, μοναδιαίου τέλους ασφάλειας εφοδιασμού ανά κατηγορία Πελατών φυσικού αερίου, και πρότυπης μονάδας ηλεκτροπαραγωγής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 73 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει» εισήγαγε το Τέλος Ασφάλειας Εφοδιασμού που καλούνται να καταβάλουν οι καταναλωτές φυσικού αερίου ώστε, σε περιόδους Κρίσης, να διασφαλίζεται η τροφοδοσία τους και κατ' ελάχιστον εκείνη των Προστατευόμενων Καταναλωτών.

Στην ίδια Απόφαση ορίστηκε ο ΔΕΣΦΑ ως ο διαχειριστής του σχετικού λογαριασμού (Λογαριασμός Τέλους Ασφάλειας Εφοδιασμού –ΤΑΕ). Με τα ποσά που συγκεντρώνονται από το Τέλος Ασφάλειας Εφοδιασμού, ο ΔΕΣΦΑ καταβάλλει αντάλλαγμα προς τους ηλεκτροπαραγωγούς για τις εγκαταστάσεις εναλλακτικού καυσίμου που διατηρούν καθώς και για την ετοιμότητά τους να κάνουν χρήση αυτού του καυσίμου σε περίπτωση Κρίσης, καθώς και τους Προμηθευτές Φυσικού Αερίου για τη διαχείριση της ζήτησης με τον περιορισμό της κατανάλωσης των Διακοπτόμενων Πελατών τους σε περίπτωση Κρίσης. Με βάση την απόφαση της ΡΑΕ, τα έσοδα και έξοδα της δραστηριότητας αυτής τηρούνται διακριτά και δεν επηρεάζουν τα οικονομικά αποτελέσματα του ΔΕΣΦΑ.

Ε. Πρόσθετες Υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στα ρυθμιζόμενα έσοδα και έξοδα

Με την υπ' αριθμ. Ο-62313/13.10.2015 επιστολή της ΡΑΕ με τίτλο «Κατευθυντήριες Οδηγίες για τον λογιστικό διαχωρισμό των εταιρειών φυσικού αερίου» ορίσθηκε οτι τα έσοδα (και έξοδα) των κάτωθι δραστηριοτήτων λογίζονται στα έσοδα (και έξοδα) των ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων Μεταφοράς και Εγκατάστασης ΥΦΑ αντίστοιχα.
Για το Σύστημα Μεταφοράς: υπηρεσίες όσμησης Φ.Α., υπηρεσίες στους μετρητικούς σταθμούς συνόρων, μετρολογικές υπηρεσίες, υπηρεσίες πιστοποίησης συγκολλητών πολυαιθυλενίου (ΡΕ).

Για την Εγκατάσταση ΥΦΑ: υπηρεσίες αζώτευσης και ψύξης πλοίων ΥΦΑ

ΣΤ. Μη ρυθμιζόμενες υπηρεσίες

Παράλληλα, ο ΔΕΣΦΑ έχει Έσοδα από παροχή μη Ρυθμιζομένων Υπηρεσιών, προερχόμενα κυρίως από συμβάσεις παροχής υπηρεσιών τεχνικής φύσεως που εμπίπτουν στην τεχνογνωσία του, όπως υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης έργων διανομής φ.α., υπηρεσίες τεχνικού ελέγχου μελετών εσωτερικών εγκαταστάσεων, υπηρεσίες λειτουργίας & συντήρησης δικτύων μέσης και χαμηλής πίεσης, υπηρεσίες σχετικές με εγκαταστάσεις CNG, υπηρεσίες πληροφορικής, συμβουλευτικές υπηρεσίες. Στην ίδια κατηγορία θα ενταχθούν και οι υπηρεσίες τεχνικής και λειτουργικής υποστήριξης άλλων δικτύων Μεταφοράς ή άλλων Εγκαταστάσεων ΥΦΑ, όπως π.χ. του αγωγού ΤΑΡ.

Ζ. Τέλη Σύνδεσης

Ο ΔΕΣΦΑ εισπράττει τέλη σύνδεσης σύμφωνα με το άρθρα 5 και 5Α του Κανονισμού Τιμολόγησης, για τα έργα που κατασκευάζει για τη σύνδεση εγκαταστάσεων Χρηστών με το Σύστημα Μεταφοράς κατόπιν αιτήματός τους.

Η. Χρηματοοικονομικά έσοδα

Πρόσθετα έσοδα έχει ο ΔΕΣΦΑ από τη διαχείριση των χρηματικών διαθεσίμων του. Η διαχείριση αυτή γίνεται σύμφωνα με διαδικασία που έχει ορισθεί με απόφαση του Δ.Σ. της εταιρείας (Κανονισμός Διαχείρισης Διαθεσίμων - απόφαση ΔΣ 348/03/24.10.2017)

ΙΙ. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2017

Τα βασικά οικονομικά - επιχειρησιακά δεδομένα της χρονιάς που πέρασε, σε επίπεδο χώρας αλλά και εταιρείας ήταν:

ΙΙ.1 Επιχειρησιακό Περιβάλλον

Α. Παγκόσμια και Εθνική Οικονομία

Η παγκόσμια προοπτική για το 2018[1] είναι ευνοϊκή και αντικατοπτρίζει γενικά την δυναμική βάση ανάπτυξης, που ξεκίνησε από το δεύτερο μισό του 2016 και συνεχίστηκε και εντός του

[1]Πηγή: IMF World Economic Outlook Update, October 2017, διαθέσιμο στο: <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2017/09/19/world-economic-outlook-october-2017>, σελ. XV της Επιτελικής Έκθεσης.

πρώτου μισού του 2017 και που ενθαρρύνεται από το θετικό κλίμα των αγορών παγκοσμίως και την ανάκαμψη των ανεπτυγμένων κρατών. Οι εξελίξεις αυτές έχουν ασκήσει περαιτέρω ανοδική πίεση στην παγκόσμια ανάπτυξη (ΑΕΠ, σε πραγματικούς όρους), το οποίο προβλέπεται να αυξηθεί στο 3,6% το 2017, πριν περαιτέρω σταθεροποιηθεί στο 3,8% εντός του 2018.[2]

Σύμφωνα με την έκθεση Οκτωβρίου 2017 του ΔΝΤ, το momentum είναι τέτοιο που, σε αντίθεση με άλλες χρονιές, αναμένεται αύξηση τόσο στις αναδυόμενες οικονομίες όσο και στις ανεπτυγμένες οικονομίες, εντός του 2018. Ως αποτέλεσμα, η πρόβλεψη του 2018 για την ανάπτυξη προηγμένων οικονομιών έχει εκτιμηθεί σε 2,0%, σχετικά μεν σταθερή σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2017 (2,2%), αλλά σημαντικά αυξημένη από τα επίπεδα του 2016 (1,7%), κυρίως λόγω της ανάκαμψης των ΗΠΑ και της ευρωζώνης.[3]

Παρομοίως, η ανάπτυξη στις αναδυόμενες αγορές και αναπτυσσόμενες οικονομίες αναμένεται να ενισχυθεί ελαφρώς το 2018 σε 4,9%, υψηλότερο κατά 0,3 μονάδες από τα επίπεδα του 2017[4] . Αν και οι προοπτικές διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των αναδυόμενων οικονομιών, η θετική πρόγνωση αφορά τόσο τις αναδυόμενες οικονομίες της Ασίας γενικότερα και την Ινδία, όσο και την υποσαχάρια Αφρική [5].

Το αντίστοιχο ποσοστό ανάπτυξης του ΑΕΠ[6] για τις ΗΠΑ είναι 2,3% το 2018 (από 2,2% το 2017) και 0,7% για την Ιαπωνία (από 1,5% το 2016). Η Κίνα προβλέπεται να διατηρήσει ελαφρώς χαμηλότερο ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 6,5% το 2018 (έναντι 6,8% το 2017), όπως και η ρωσική οικονομία που προβλέπεται να επιδείξει ελαφρά μικρότερο ρυθμό ανάπτυξης της τάξεως του 1,6% (από 1,8% το 2017). Η πορεία της οικονομίας στην Ευρωζώνη συνεχίζει να καταγράφεται θετική, αν και μειούμενη, εντός του 2018, με αύξηση του ΑΕΠ ίση με,1,9% (έναντι 2,1% το 2017).

Όσον αφορά την Ελλάδα, σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση στον Κρατικό Προϋπολογισμό για το έτος 2018, η εξέλιξη μιας σειράς βραχυχρόνιων δεικτών εντός του 2017 σηματοδοτεί την εξάντληση της στασιμότητας μέσα στο 2016, και την εμφάνιση θετικών ρυθμών ανάπτυξης από το τρέχον έτος.[7]. Κατά την Έκθεση,από το δεύτερο εξάμηνο του 2017 η ανάκτηση της

[2]Ο.π., IMF World Economic Outlook Update, σελ. XVτης ΕπιτελικήςΕκθεσης.
[3]Ο.π., IMF World Economic OutlookUpdate, Πίνακας 1.1., σελ. 15.
[4]Ο.π., IMF World Economic Outlook Update, Πίνακας 1.1., σελ. 15.
[5]Ο.π., IMF World Economic Outlook Update, σελ. XV της Επιτελικής Έκθεσης και σ. 16-17.
[6]Ο.π., IMF World Economic Outlook Update, Πίνακας 1.1., σελ. 15.
[7]Πηγή: Εισηγητική Έκθεση του Κρατικό Προϋπολογισμό για το έτος 2018, διαθέσιμο στο: <http://www.minfin.gr/documents/20182/4681901/%CE%95%CE%99%CE%A3%CE%97%CE%93%CE%97%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97+%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%97+2018.pdf/1036b940-0c1b-4ee0-8d8e-eda0e6062f73>, σελ. 20-21.

εμπιστοσύνης στην οικονομία αναμένεται ταχύτερη, λόγω των θετικών σημάτων από την επιτυχή άντληση των 3 δισ. ευρώ από τις διεθνείς αγορές τον Ιούλιο του 2017, από την αναβάθμιση των προοπτικών της οικονομίας από τους οίκους αξιολόγησης Moody's, Standard and Poor's και Fitch και από την εκτιμώμενη πρόοδο της τρίτης αξιολόγησης του προγράμματος.[8] Ωστόσο, η εύθραυστη διαδικασία ανάκαμψης εξαρτάται από την πραγματοποίηση των παρακάτω οροσήμων:

- της ομαλής προόδου του προγράμματος στήριξης μέσω του ΕΜΣ, έως την ολοκλήρωσή του τον Αύγουστο του 2018,
- της ομαλής και ασφαλούς επιστροφής στις διεθνείς χρηματαγορές, με τη δημιουργία ενός ικανού ταμειακού αποθέματος ασφαλείας έναντι μελλοντικών αναταράξεων,
- της διασφάλισης της βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους, και
- της επικράτησης ομαλών συνθηκών στο διεθνές γεωπολιτικό και οικονομικό περιβάλλον, έναντι των διεθνών αναταράξεων που επενέργησαν από το 2015 (προσφυγική κρίση, εσωστρέφεια σε επίπεδο κρατών-μελών της ΕΕ).

Σύμφωνα με τις υποθέσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού 2018, ο ετήσιος ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ αναμένεται το 2018 να είναι ίσος με 2,5%, πολύ πιο πάνω από το 1,6% της εκτίμησης για το 2017. Η εξέλιξη αυτή βασίζεται στην συνεπή εφαρμογή του νέου προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας, σε συνδυασμό με την αύξηση της απασχόλησης που στηρίζει την αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης, την έξοδο από τη Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη συμμετοχή της Ελλάδας στο επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη.[9] Οι παράγοντες αυτοί με τη σειρά τους αναμένεται να αποκαταστήσουν την εμπιστοσύνη στην ελληνική οικονομία, και ως εκ τούτου, να επιτρέψουν ένα τέτοιο επίπεδο αύξησης του ΑΕΠ για το 2018.[10]

Η πρόβλεψη για τον ετήσιο ρυθμό αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ για την Ελλάδα το 2018 επιβεβαιώνεται και από την έκθεση Οκτωβρίου 2017 του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, σύμφωνα με το οποίο αυτός αναμένεται ίσος με 2,6% έναντι 1,8% της εκτίμησης για το 2017.

Σε ο,τι αφορά την τιμή του αργού πετρελαίου, που επηρεάζει σημαντικά τον κλάδο του φυσικού αερίου στον οποίο δραστηριοποιείται ο ΔΕΣΦΑ, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τη Διεύθυνση Ενεργειακής Πληροφόρησης των ΗΠΑ (US Energy Information Administration, EIA), η spot τιμή του αργού πετρελαίου Brent το 2017 κατά μέσο όρο ήταν ίση με $54/b, δηλαδή σημείωσε

[8]Ο.π., Εισηγητική Έκθεση, σελ. 21.
[9]Ο.π., Εισηγητική Έκθεση, σελ.21.
[10]Ο.π., Εισηγητική Έκθεση, σελ.28.

αύξηση $10/b από τα επίπεδα του 2016. Η τιμή του αργού Brent τελικά έκλεισε το 2017 κοντά στα $67/b, σημειώνοντας την μεγαλύτερη τιμή μετά το Δεκέμβριο 2014. Η αυξημένη τιμή εντός του 2017 ήταν σύμφωνη με την πολιτική μείωσης της παραγωγής των χωρών του ΟΠΕΚ που σημειώθηκε εντός του έτους. Κατά την ΕΙΑ, η συντηρητική αύξηση στην παραγωγή αργού εντός του 2018 και 2019 θα συντελέσει στην αύξηση της τιμής του αργού στα επίπεδα των $60/b.

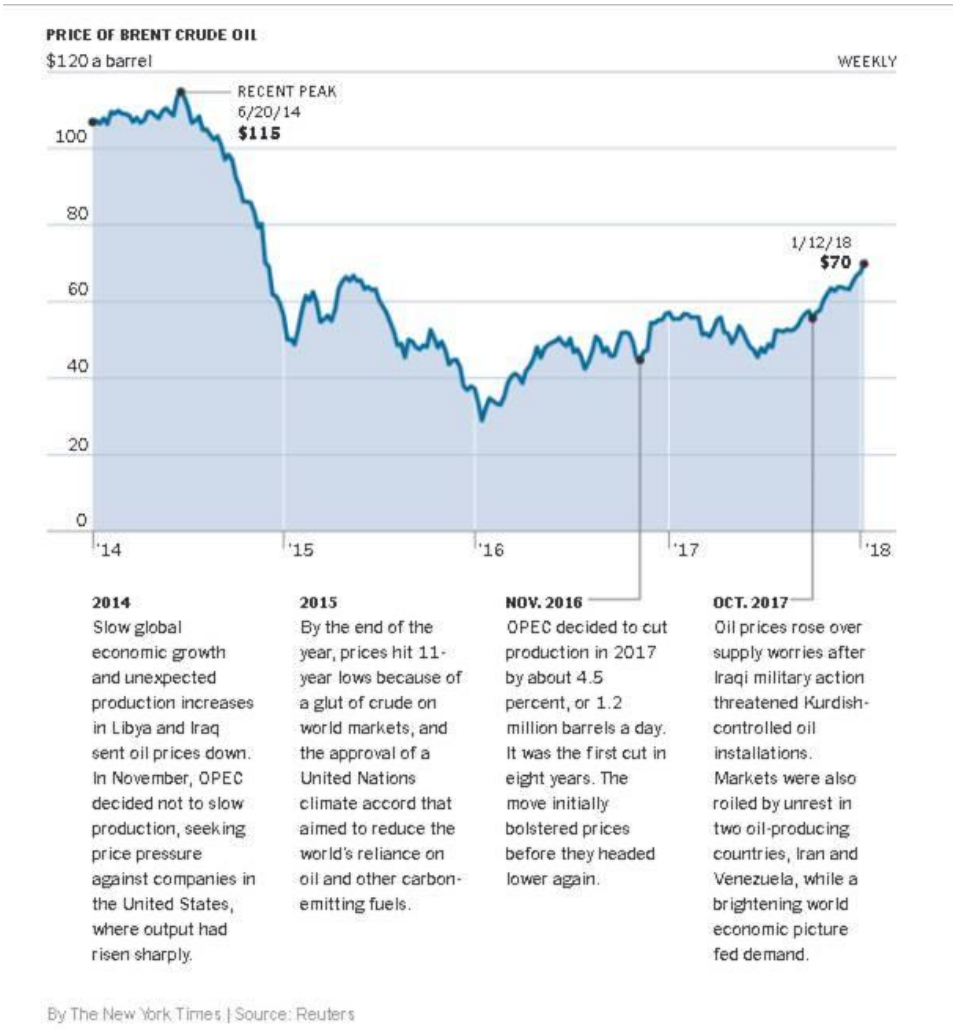

Διάγραμμα 1- Εξέλιξη τιμών Brent

Β. Αγορά Φυσικού Αερίου

Η αγορά φυσικού αερίου σημείωσε αύξηση της ζήτησης για το έτος 2017. Οι ποσότητες που διακινήθηκαν από τις εξόδους του Συστήματος Μεταφοράς ανήλθαν σε **4.642.869.559 Nm^3** έναντι **3.835.318.225 Nm^3** το 2016 (αύξηση κατά 21,06%). Σε όρους ενέργειας διακινήθηκαν

53.570.256.134 kWh ΦυσικούΑερίου έναντι **44.419.901.361 kWh** της προηγούμενης χρήσης, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 20,60%. Η διαφορά στην ποσοστιαία αύξηση που παρατηρείται σε όρους ενέργειας οφείλεται στη μικρότερη μέση θερμογόνο δύναμη του φυσικού αερίου το 2017 σε σχέση με το 2016. Σημειώθηκε επίσης το 2017 αύξηση της πραγματοποιηθείσας αιχμής κατά 20,33% (23.580.220 Nm3/d έναντι 19.596.897 Nm3/d το 2016) .

Στο ακόλουθο διάγραμμα παρουσιάζεται η εξέλιξη της κατανάλωσης φυσικού αερίου στη χώρα από το 2007 έως και το 2017, ανά τομέα κατανάλωσης.

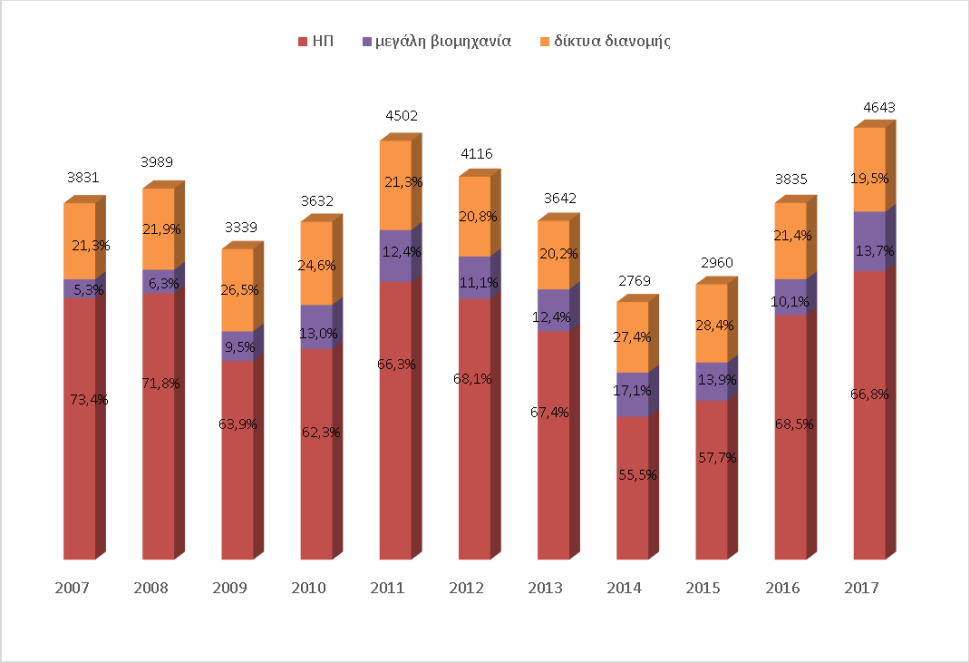

Διάγραμμα 2- Ποσοστά Κατανάλωσης Φυσικού Αερίου 2007 – 2017 (εκ. Nm^3)

Αναλύοντας την αυξητική τάση από το έτος 2016 στο 2017 σε κατηγορίες, συνάγεται ότι η τάση αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο σε αύξηση ίση με 18,06% που παρουσίασε ο τομέας των ηλεκτροπαραγωγών, ο οποίος αποτελεί το 66,8% της συνολικής κατανάλωσης του 2017. Οι καταναλώσεις από τα δίκτυα διανομής φυσικού αερίου (μικρή βιομηχανία και οικιακοί και εμπορικοί καταναλωτές – αποτέλεσαν το 19,5% της συνολικής κατανάλωσης του 2017) παρουσίασαν αύξηση ίση με 10,05%, ενώ η μεγάλη βιομηχανία (καταναλωτές συνδεδεμένοι απ' ευθείας με το δίκτυο μεταφοράς πλην ηλεκτροπαραγωγών – αντιστοιχούσαν στο 13,7% της συνολικής κατανάλωσης του 2017) παρουσίασε αύξηση κατανάλωσης ίση με 64,90%.

Μέρος της αύξησης της κατανάλωσης φ.α. από ηλεκτροπαραγωγούς και από τα δίκτυα διανομής οφείλεται στις αντίξοες καιρικές συνθήκες που σημειώθηκαν στην αρχή του έτους. Πέραν από τις καιρικές συνθήκες, σημαντική αύξηση παρατηρήθηκε κατά τον τελευταίο μήνα του 2016 εξαιτίας της αυξημένης ζήτησης στην παραγωγή ενέργειας που προκλήθηκε από τη

θέση εκτός λειτουργίας πολλών πυρηνικών εργοστασίων της Γαλλίας, κάτι που είχε επίδραση σε όλη την Ευρώπη. Η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια υποκατέστησε τις εισαγωγές και οδήγησε και σε σημαντική αύξηση των εξαγωγών. Η τάση αυτή ήταν εμφανής και στην αρχή του έτους 2017 και οδήγησε στην αιχμή ζήτησης που καταγράφηκε στις 12/1/2017.

Το 2017, το μερίδιο του Φ.Α. στην ηλεκτροπαραγωγή αυξήθηκε σε 31,5% από 26,6% το 2016. Επί πλέον όμως, αυξήθηκε και η συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, σε 52,04 TWh από 51,24 TWh το 2016 (αύξηση κατά 1,56%)

Η αύξηση της βιομηχανικής κατανάλωσης, τάση που εμφανίζεται ήδη από τους τελευταίους μήνες του 2016, εμφανίζεται σταθερή και ομοιόμορφα κατανεμημένη καθόλη τη διάρκεια του έτους 2017.

Στα δίκτυα διανομής, η αρνητική τάση κατανάλωσης που παρατηρήθηκε στο έτος 2016 αντιστράφηκε κατά το 2017 με αύξηση κατά 10,05%, γεγονός που οφείλεται, πέραν των αντίξοων καιρικών συνθηκών κατά τους πρώτους μήνες του έτους, και στην αύξηση των ενεργών συνδέσεων.

Η αύξηση των καταναλώσεων στον τομέα της μεγάλης βιομηχανίας και των δικτύων διανομής μπορεί να θεωρηθεί και μια ένδειξη της αρχόμενης οικονομικής ανάπτυξης της Ελλάδος.

Ο ετήσιος συντελεστής φορτίου (load factor)[11] ήταν 0,54 (στα επίπεδα του 2016) και ο αριθμητικός μέσος όρος των μηνιαίων συντελεστών φορτίου ήταν 0,76 (έναντι 0,74 το 2016).

Οι εισαγωγές ΦΑ προήλθαν το 2017 κατά 58,76% από τα ελληνοβουλγαρικά σύνορα (έναντι 64,82% το 2016), κατά 12,39% από τα ελληνοτουρκικά σύνορα (έναντι 15,83% το 2016) και κατά το υπόλοιπο 28,85% ως ΥΦΑ από τη Ρεβυθούσα (έναντι 19,35% το 2016). Το 2017 εκφορτώθηκαν 30 φορτία ΥΦΑ (έναντι 18 το 2016). Παρατηρείται δηλαδή μια σημαντική αύξηση του μεριδίου του ΥΦΑ στην ελληνική αγορά ΦΑ.

ΙΙ.2 Επιχειρησιακές Εξελίξεις

Οι σημαντικότερες επιχειρησιακές εξελίξεις ήταν:

<u>Θέματα Λειτουργίας & Συντήρησης του ΕΣΦΑ</u>:

[11] Συντελεστής φορτίου = (μέση ημερήσια ροή)/(μέγιστη ημερήσια ροή)

- Συνεχίσθηκε η λειτουργία,συντήρηση και διαχείριση του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ, με σημαντικότερα ορόσημα την επιτυχή διαχείριση της κρίσης εφοδιασμού της ελληνικής αγοράς φυσικού αερίου κατά την περίοδο 09.01.2017-13.02.2017, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης, και την επιτυχή διαχείριση του συμβάντος επιπέδου έκτακτης ανάγκης στον κλάδο Λαυρίου την περίοδο 12-16.03.2017. Σημειώνεται επίσης η πραγματοποίηση επιθεώρησης intelligent pigging στους δύο υποθαλάσσιους σωληναγωγούς ανάμεσα στον τερματικό σταθμό ΥΦΑ και τον σταθμό ΦΑ της Αγίας Τριάδας, καθώς επίσης στην βόρεια Θεσσαλονίκη (περιοχή Πεντάλοφος – Διαβατά) και στην ανατολική Θεσσαλονίκη (Δρυμός – Ασβεστοχώρι).
- Καθ' όλο το έτος 2017 συνεχίστηκε η συνεργασία ΔΕΣΦΑ-TAP, σύμφωνα με τη σχετική Συμφωνία Συνεργασίας, δια των ομάδων εργασίας που έχουν συσταθεί για τον σκοπό αυτόν, με τελικό στόχο τη διαμόρφωση της σύμβασης που θα διέπει την ανάληψη της Λειτουργίας και Συντήρησης του αγωγού TAP από τον ΔΕΣΦΑ. Διεξήχθησαν επίσης επαφές με την αλβανική Albgaz και ο ΔΕΣΦΑ υπέβαλε πρόταση για την ανάληψη της λειτουργίας και συντήρησης του Αλβανικού τμήματος του αγωγού TAP σε συνεργασία με την Albgaz κατόπιν διεθνούς πρόσκλησης της τελευταίας.
- Ολοκληρώθηκε η έρευνα αγοράς και ξεκίνησαν οι διαδικασίες για την ανάπτυξη ενός «Συστήματος Διαχείρισης της Ακεραιότητας» του ΕΣΜΦΑ με την προμήθεια ειδικού λογισμικού PIMS (“Pipeline Integrity Management System”).
- Αναπτύχθηκε σύστημα εκπαίδευσης και πιστοποίησης δεξιοτήτων του προσωπικού λειτουργίας και συντήρησης και ξεκίνησαν οι διαδικασίες μελέτης εγκατάστασης κέντρου εκπαίδευσης στη Νέα Μεσημβρία.
- Ο ΔΕΣΦΑ περιελήφθη στον κατάλογο των προεπιλεγμένων εταιρειών για την παροχή υπηρεσιών λειτουργίας και συντήρησης στο νέο LNG terminal Al-Zour του Kuwait, το οποίο προγραμματίζεται να λειτουργήσει στο τέλος του 2020

<u>Ρυθμιστικά Θέματα:</u>

- Αναθεωρήθηκε ο Κανονισμός Τιμολόγησης από τη ΡΑΕ σε συνεργασία με τον ΔΕΣΦΑ. Βασικότερα σημεία της αναθεώρησης αποτελούν η αναμόρφωση της διαδικασίας αναπροσαρμογής των τιμολογίων και η αποσαφήνιση της μεθοδολογίας ανάκτησης της Παλαιάς Ανακτήσιμης Διαφοράς. Ο νέος Κανονισμός Τιμολόγησης εγκρίθηκε από την ΡΑΕ με την υπ’αριθμ. 871/2017 απόφασή της (ΦΕΚ Β 3720/20.10.2017). Στη συνέχεια καταρτίσθηκε αναπροσαρμοσμένο τιμολόγιο το οποίο εγκρίθηκε με την υπ’αριθμ. 997/2017 απόφαση της ΡΑΕ (ΦΕΚ Β 4737/29.12.2017).

- Ολοκληρώθηκε η 3η Αναθεώρηση του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ καθώς και των Πρότυπων Συμβάσεων Μεταφοράς και ΥΦΑ, τα οποία εγκρίθηκαν από τη ΡΑΕ τον Μάρτιο του 2017. Η εφαρμογή του αναθεωρημένου Κώδικα ξεκίνησε την 1η Ιουνίου 2017. Η συγκεκριμένη αναθεώρηση περιλαμβάνει, μεταξύ των άλλων, διατάξεις για την εναρμόνιση του θεσμικού πλαισίου με τους Ευρωπαϊκούς Κώδικες Κατανομής Δυναμικότητας, Εξισορρόπησης Φορτίου και Διαλειτουργικότητας (ΕΕ 459/2017 - CAM, ΕΕ 312/2014-BAL, ΕΕ 703/2015-INT).

- Στη συνέχεια ο ΔΕΣΦΑ επεξεργάστηκε σχέδιο για την εκ νέου (4η) Αναθεώρηση του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΦΑ, ώστε να ενσωματωθούν οι προβλεπόμενες απαιτήσεις του Ευρωπαϊκού Κανονισμού Εξισορρόπησης. Στο πλαίσιο αυτής της αναθεώρησης προβλέπεται η δημιουργία Βάθρου Εξισορρόπησης (BalancingPlatform) στο οποίο ο ΔΕΣΦΑ θα μπορεί να πραγματοποιεί αγοραπωλησίες φυσικού αερίου για σκοπούς εξισορρόπησης, καθώς και η δημιουργία Εικονικού Σημείου Συναλλαγών για την συναλλαγή ποσοτήτων αερίου μεταξύ Χρηστών, χωρίς πλέον την προϋπόθεση δέσμευσης Μεταφορικής Ικανότητας στο ΕΣΜΦΑ. Για τον λόγο αυτόν ο ΔΕΣΦΑ υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με τον Όμιλο του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEXGroup) στις 14.9.2017 και βρίσκεται σε προχωρημένες συζητήσεις με αυτόν για την παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται, κατ' αρχήν, με την ανάπτυξη κατάλληλου Βάθρου Εξισορρόπησης για λογαριασμό του Διαχειριστή.

- Ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη Μεταβατικού Πληροφοριακού Συστήματος Ρυθμιζόμενων Υπηρεσιών Φυσικού Αερίου για διαχείριση Χρηστών ΕΣΦΑ, συμβάσεων, δηλώσεων & επαναδηλώσεων, κατανομών και τιμολόγησης, το οποίο βρίσκεται ήδη σε χρήση. Επίσης, με σκοπό να ικανοποιηθούν οι νέες απαιτήσεις που προκύπτουν από την προταθείσα 4η αναθεώρηση του Κώδικα ΕΣΦΑ και ξεκίνησε η ετοιμασία των αναγκαίων νέων λειτουργιών που θα πρέπει να αναπτυχθούν στο σύστημα.

- Τον Ιούνιο 2017 υπεγράφη μεταξύ του ΔΕΣΦΑ και του Διαχειριστή του Βουλγαρικού Συστήματος Μεταφοράς Φ.Α. (BULGARTRANSGAZEAD) η δεύτερη έκδοση της Συμφωνίας Συνδεδεμένου Συστήματος, που ενσωματώνει τις προβλέψεις των Ευρωπαϊκών Κανονισμών (BAL, INT και CAM Network Codes). Στη συνέχεια ο ΔΕΣΦΑ προχώρησε σε διαπραγματεύσεις με τον Διαχειριστή του αγωγού TAP για την κατάρτιση αντίστοιχης Συμφωνίας στο Σημείο Διασύνδεσης των δύο Συστημάτων (ΕΣΦΑ και TAP) στη Νέα Μεσημβρία. Αντίστοιχες ενέργειες γίνονται και για την κατάρτιση Συμφωνίας Συνδεδεμένου Συστήματος με τον Διαχειριστή του Δικτύου

Διανομής Αττικής (ΕΔΑ Αττικής) στο Σημείο Εξόδου Δικτύου Διανομής (ΣΕΔΔ) «Αττική».

- Στις 19 Ιουλίου 2017 υπεγράφη στο Βουκουρέστι συμφωνία μεταξύ των Διαχειριστών Ελλάδος, Βουλγαρίας, Ρουμανίας, Ουγγαρίας και της εταιρείας ICGB AD για την ανάπτυξη του Κάθετου Διαδρόμου μεταφοράς ΦΑ.

- Ολοκληρώθηκε η Μελέτη Ανάπτυξης ΕΣΦΑ 2018-2027 η οποία και αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του ΔΕΣΦΑ καθώς και το σχέδιο Προγράμματος Ανάπτυξης 2017-2026 του οποίου η έγκριση αναμένεται από τη ΡΑΕ στις αρχές του 2018.

- Ο ΔΕΣΦΑ συμμετέχει στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαχειριστών Δικτύων Μεταφοράς Φ.Α. (ENTSOG) που έχει συσταθεί βάσει του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 715/2009, καθώς και στην Οργάνωση των Διαχειριστών Υποδομών Φ.Α. GIE (Gas Infrastructure Europe). Στο πλαίσιο αυτό εναρμονίζει τη δράση του με τους λοιπούς Διαχειριστές της Ε.Ε. για την βελτιστοποίηση της διαμόρφωσης και εφαρμογής του σχετικού ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου καθώς και για την συντονισμένη αντιμετώπιση όλων των σχετικών με την αποστολή του θεμάτων (ασφάλεια εφοδιασμού με φυσικό αέριο, περιφερειακή συνεργασία, κλπ.).

<u>Έργα υπό κατασκευή:</u>

- Οι νέες επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία για τη χρήση 2017 ανήλθαν σε € 23.987.755,41 συμπεριλαμβανομένης της ιδιοπαραγωγής ύψους € 3.673.189,45 πλέον ποσού 1.220.808,14 από την κεφαλαιοποίηση των τόκων κατασκευαστικής περιόδου, ήτοι συνολικά € 25.208.563,55.

- Οι ανωτέρω επενδύσεις αφορούν κατά κύριο λόγο στην πρόοδο κατασκευής του έργου της 2ης Αναβάθμισης της Ρεβυθούσας, το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί στο β'εξάμηνο 2018. Το έργο περιλαμβάνει τα υποέργα «Μελέτη, προμήθεια και κατασκευή της 3ης Δεξαμενής», «Αύξηση της δυναμικότητας αεριοποίησης ΥΦΑ από 1.000 σε 1.400 m3 ΥΦΑ/ώρα» και «Εργασίες ενίσχυσης λιμένος εκφόρτωσης για υποδοχή πλοίων μέχρι 260.000 m^3 ΥΦΑ & εργασίες αναβάθμισης για φόρτωση πλοίων 1.000 m^3 ΥΦΑ και άνω».

- Ολοκληρώθηκαν με επιτυχία τα έργα του μετρητικού σταθμού για την σύνδεση με την βιομηχανική εγκατάσταση των ΕΛΠΕ στην Ελευσίνα, του μετρητικού σταθμού για την τροφοδοσία των Φαρσάλων με φ.α καθώς και της αναβάθμισης των μετρητικών σταθμών Θεσσαλονίκης.

- Σε εξέλιξη βρίσκονται τα έργα «Αναβάθμιση Ηλεκτρολογικού & Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού, Συστήματος Τιμολόγησης & Εξοπλισμού SCADA σε M/R Σταθμούς» και «Αναβάθμιση Συστήματος Σταθερών Επικοινωνιών ΕΣΦΑ», τα οποία προβλέπεται να ολοκληρωθούν εντός του 2018.

- Σταθμοί ανεφοδιασμού λεωφορείων με CNG (ΣΑΛΦΑ) Α. Λιοσίων και Ανθούσας (Έργα Σύνδεσης): Εντός του δ' τριμήνου 2017 ανατέθηκε η κατασκευή του Σταθμού Ανθούσας, που αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του α΄ εξαμήνουυ 2018. Για τον σταθμό Α. Λιοσίων ξεκίνησαν οι διαδικασίες ανεύρεσης γηπέδου για την εγκατάστασή του.

- Σταθμός φόρτωσης βυτιοφόρων LNG επί της Ρεβυθούσας: Έχει ολοκληρωθεί ο βασικός σχεδιασμός και η ετοιμασία των τευχών δημοπράτησης της κατασκευής.

- Σταθμός συμπίεσης του εξατμιζόμενου ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα (boil-off gas compressor): Ο σκοπός του έργου είναι ο μηδενισμός των εκπομπών Φ.Α. και του χρόνου λειτουργίας του πυρσού (εκτός από έκτακτες καταστάσεις). Το έργο βρίσκεται στη φάση ετοιμασίας τευχών για τη δημοπράτηση της Μελέτης Βασικού Σχεδιασμού.

- Σταθμός M/P στη Ν. Μεσημβρία για σύνδεση του ΕΣΜΦΑ με τον αγωγό TAP: Ξεκίνησε και βρίσκεται σε εξέλιξη η εκπόνηση της μελέτης του Βασικού Σχεδιασμού και της μελέτης Ασφαλείας, καθώς και η ετοιμασία των Τευχών Δημοπράτησης (EPC) του έργου.

- Αναβάθμιση γραφικού περιβάλλοντος SCADA Κέντρου Ελέγχου: Το έργο βρίσκεται σε διαγωνιστική διαδικασία για τον Λεπτομερή Σχεδιασμό- Προμήθεια Κατασκευή.

<u>Νέα Έργα</u>:

- Νέα προβλήτα Small Scale LNG στη Ρεβυθούσα: Ο βασικός σχεδιασμός του έργου επιχορηγείται από το Πρόγραμμα POSEIDON – MED II και η σύμβαση για την εκπόνησή του αναμένεται να υπογραφεί στις αρχές 2018 μετά την ολοκλήρωση σχετικού διαγωνισμού.

- Αγωγός διασύνδεσης Ελλάδος – ΠΓΔΜ: Ξεκίνησε και ευρίσκεται σε εξέλιξη η μελέτη σκοπιμότητας του έργου σε συνεργασία με την MER (Διαχειριστής της ΠΓΔΜ).

- Αγωγός διασύνδεσης Ελλάδος – Ιταλίας: Σε εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2017/459, ο ΔΕΣΦΑ και η SNAM έλαβαν τον Μάϊο 2017 αίτημα για δημιουργία

επαυξημένης δυναμικότητας για τη διασύνδεση των συστημάτων φυσικού αερίου των δύο χωρών. Στη συνέχεια, σε εφαρμογή του ίδιου Κανονισμού, οι δύο Διαχειριστές δημοσίευσαν την Έκθεση Εκτίμησης Δυναμικότητας τον Ιούλιο 2017 και κατόπιν, τον Οκτώβριο 2017, προκαταρκτικό κείμενο με την περιγραφή του έργου, το οποίο ετέθη σε δημόσια διαβούλευση, η οποία ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους. Ήδη εξετάζονται τα επόμενα βήματα για την εκτίμηση της σκοπιμότητας υλοποίησης του έργου σύμφωνα με τη διαδικασία του Κανονισμού.

- Νέα σύνδεση με την Kavala Oil (Έργο Σύνδεσης Χρηστών): Η Kavala Oil υπέβαλε στις 14 Ιουλίου 2017 Αίτηση Δέσμευση Μελλοντικής Δυναμικότητας για τις εγκαταστάσεις της στην Καβάλα. Μετα την προβλεπόμενη περίοδο δημοσιότητας, ο ΔΕΣΦΑ προχωρά στη σύνταξη της προβλεπόμενης μελέτης ώστε το έργο να ενταχθεί στον Κατάλογο Μικρών Έργων και να δρομολογηθεί η υλοποίηση του μετά την υπογραφή σχετικού Συμφωνητικού με την Εταιρεία.

- Ο ΔΕΣΦΑ συμμετείχε και το 2017 στη δράση POSEIDON – MED II που αφορά την ανάπτυξη εφαρμογών small scale LNG στη Μεσόγειο στον τομέα των μεταφορών (στο πλαίσιο του προγράμματος Connecting Europe Facility) όπου και έχει αναλάβει τον ρόλο του Τεχνικού Συντονιστή, ενώ είναι και δικαιούχος ορισμένων δράσεων. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει την εκτέλεση μελετών και εκδηλώσεων επικοινωνίας και διάχυσης πληροφορίας και συγχρηματοδοτείται κατά 50% από κοινοτικούς πόρους. Το πρόγραμμα αυτό συνεχίζεται και το 2018.

- Υπεβλήθησαν εντός του 2017 οι προτάσεις για συγχρηματοδότηση από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» 2014-2020 των παρακάτω έργων,

    - Διασυνδετήριος αγωγός Ελλάδας-FYROM,
    - Νέα προβλήτα Small Scale LNG στον Τερματικό σταθμό Ρεβυθούσας
    - Σταθμός συμπίεσης στην Αμπελιά
    - Αναβάθμιση φυσικής προστασίας εγκαταστάσεων ΔΕΣΦΑ – Κέντρο Ελέγχου Φυσικής Ασφάλειας

  ενώ τον Ιανουάριο 2018 υπεβλήθησαν προτάσεις και για τα έργα:

    - Αντικατάσταση Συστημάτων Διαχείρισης Μετρήσεων και Εποπτείας/Ελέγχου σε Σταθμούς M/P του ΕΣΜΦΑ,
    - Εγκατάσταση M/R Καβάλας, και

- Αναβάθμιση σταθμού συμπίεσης στην Νέα Μεσημβρία

Όλα τα ανωτέρω έργα έχουν προταθεί στη ΡΑΕ για ένταξη στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2017-2026.

Άλλα θέματα:

- Εντός του 2017 εκπονήθηκαν μελέτες που αφορούν τη διοικητική αναδιοργάνωση και βελτίωση της εταιρείας.

- Έγινε ανάθεση της οργάνωσης, παραμετροποίησης και ανάπτυξης πλατφόρμας ηλεκτρονικών διαγωνισμών.

- Έγιναν αναβαθμίσεις των πληροφοριακών συστημάτων (SAP, κλπ.)

- Τέλος, πρέπει να αναφερθεί ότι το 2017 η εταιρεία εκλήθη να υποστηρίξει και τη διαδικασία πώλησης του 66% των μετοχών όπως προαναφέρθηκε. Στο πλαίσιο αυτό συλλέχθηκαν και αναρτήθηκαν σε ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα ελεγχόμενης πρόσβασης όλες οι ουσιώδεις πληροφορίες για την εταιρεία (Virtual Data Room), ετοιμάσθηκαν εκθέσεις ενδελεχούς εξέτασης από ανεξάρτητους οίκους (Vendor Due Diligence Reports) των Οικονομικών και Φορολογικών στοιχείων, των Τεχνικών στοιχείων και των Νομικών στοιχείων της εταιρείας, ετοιμάσθηκε Επιχειρησιακό Σχέδιο για τη 10ετία 2017-2026 λαμβάνοντας υπόψη τον νέο Κανονισμό Τιμολόγησης και έγινε ενδελεχής εξέταση αυτού από ανεξάρτητο οίκο, έγιναν παρουσιάσεις από τη διευθυντική ομάδα της εταιρείας στους δύο προεπιλεγέντες υποψήφιους αγοραστές και επίσκεψη αυτών στις εγκαταστάσεις της εταιρείας (Management Presentations) και απαντήθηκαν ερωτήσεις αυτών (Q & A session). Όλα τα ανωτέρω έλαβαν χώρα σε ένα ιδιαίτερα πιεστικό χρονοδιάγραμμα αφού ξεκίνησαν τον Μάϊο 2017 και ολοκληρώθηκαν στις αρχές Φεβρουαρίου 2018.

ΙΙΙ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ

ΙΙΙ.1 Οικονομικά μεγέθη και Οικονομική θέση της εταιρείας

Για τη σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων κατά την ενδέκατη εταιρική χρήση (2017), εφαρμόστηκαν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), καθώς και η ισχύουσα Φορολογική Νομοθεσία.

Ο λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσεως με διοικητική λογιστική απεικόνιση που διευκολύνει την εξαγωγή συμπερασμάτων για την οικονομική απόδοση της εταιρείας, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα[12].

Income Statement Actual 2017 vs Actual 2016 (in '000 €)	Actual Ytd December 2017	Actual Ytd December 2016	Difference Act 2017 vs Act 2016	Act 2017 vs Act 2016 (%)
Operating Revenues	**283.271,60**	**192.675,49**	**90.596,11**	**47,02%**
I. Revenues from profit making operations	**241.827,14**	**156.429,78**	**85.397,36**	**54,59%**
I.1 Regulated Revenues	**225.030,60**	**130.763,95**	**94.266,64**	**72,09%**
Revenue from use of NNGS	222.285,63	128.231,07	94.054,56	73,35%
Sale of Electricity	1.893,93	1.723,45	170,48	9,89%
Additional Services	851,03	809,43	41,60	5,14%
I.2 Income from Non Regulated Services	**2.883,89**	**2.727,61**	**156,28**	**5,73%**
I.3 Connection Fees	**2.378,68**	**4.972,66**	**-2.593,98**	**-52,16%**
I.4 Other Revenues (regulated & non-regulated)	**11.533,98**	**17.965,56**	**-6.431,58**	**-35,80%**
II. Revenues from profit neutral operations	**41.444,46**	**36.245,71**	**5.198,75**	**14,34%**
II.1 Sale of Balancing Gas and Operating Gas	**38.564,12**	**33.213,14**	**5.350,98**	**16,11%**
II.2 Security of Supply fees	**2.880,33**	**3.032,57**	**-152,23**	**-5,02%**
Operating Expenses	**105.850,55**	**88.428,65**	**17.421,90**	**19,70%**
I. Expenses for profit making operations	**64.413,83**	**52.184,63**	**12.229,20**	**23,43%**
Personnel Costs	13.596,52	13.613,35	-16,83	-0,12%
Third Party Expenses - Outsourced Services	10.906,28	10.762,56	143,72	1,34%
Third Party Expenses - Other	4.081,71	3.369,67	712,04	21,13%
Third Party Benefits	9.783,13	17.874,40	-8.091,27	-45,27%
Non Income Taxes/Levies	642,62	616,24	26,38	4,28%
Miscellaneous Expenses	4.036,53	3.616,44	420,09	11,62%
Extraordinary Expenses	6.707,14	6.142,36	564,78	9,19%

[12] Οι επί μέρους καταγραφές του πίνακα μπορεί να διαφέρουν από αυτές της γενικής λογιστικής απεικόνισης

Pending Lawsuits (Lis Pendens) Provisions	10.925,00	0,00	10.925,00	N/A
Bad Debts Provisions	6.573,97	0,00	6.573,97	N/A
Personnel Provisions	122,36	755,75	-633,39	-83,81%
Stored materials consumption	739,67	826,34	-86,67	-10,49%
MINUS Own Production Costs	-3.701,11	-5.392,48	1.691,37	-31,37%
II. Expenses for profit neutral operations	**41.436,72**	**36.244,02**	**5.192,70**	**14,33%**
II.1 Purchase of Balancing Gas and Operating Gas	**38.556,39**	**33.211,45**	**5.344,94**	**16,09%**
II.2 Security of Supply compensations/provisions	**2.880,33**	**3.032,57**	**-152,24**	**-5,02%**
EBITDA	**177.421,05**	**104.246,84**	**73.174,22**	**70,19%**
Depreciation	55.293,36	56.902,61	-1.609,26	-2,83%
Amortisation	-11.354,75	-11.675,19	320,44	-2,74%
EBIT	**133.482,44**	**59.019,42**	**74.463,03**	**126,17%**
Interest Income	2.069,89	1.490,89	578,99	38,84%
Interest and Other Related Expenses	-9.589,57	-10.770,35	1.180,79	-10,96%
Exchange Rate Differences (Revenue)	66,01	180,93	-114,91	-63,51%
Exchange Rate Differences (Expense)	-89,04	-135,17	46,13	-34,13%
EBT	**125.939,74**	**49.785,71**	**76.154,03**	**152,96%**
Income Tax	35.362,25	9.242,98	26.119,27	282,58%
Deferred Tax	4.941,85	6.216,36	-1.274,50	-20,50%
Profit After Tax	**85.635,64**	**34.326,38**	**51.309,26**	**149,47%**
Statutory reserve	4.471,00	1.767,50	2.703,50	152,96%
Dividends	**45.500,00**	**16.331,95**	**29.168,05**	**178,60%**

Τα συνολικά **έσοδα** της εταιρείας κατά την ενδέκατη εταιρική χρήση ανήλθαν σε **283.271,60** χιλ. ευρώ, έναντι 192.675,49 χιλ. ευρώ της προηγούμενης χρήσης, αναλυόμενα από απόψεως γενικής λογιστικής σε έσοδα εκμετάλλευσης (κύκλος εργασιών) 268.696,66 χιλ. ευρώ και σε λοιπά (έκτακτα) έσοδα ύψους 14.574,95 χιλ. ευρώ.

- Το κύριο έσοδο, δηλ. οι ρυθμιζόμενες χρεώσεις χρήσης του ΕΣΦΑ συμπεριλαμβανομένων εσόδων ύψους 851,03 χιλ. ευρώ από Πρόσθετες Υπηρεσίες και των εσόδων ύψους 1.893,93 χιλ. ευρώ από την πώληση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας στον ΛΑΓΗΕ, ανήλθε σε **225.030,60** χιλ. ευρώ έναντι 130.763,95 χιλ. ευρώ το 2016 (αύξηση κατά 72,09%). Τα ρυθμιζόμενα ως άνω έσοδα αποτελούν το 93,06% των συνολικών εσόδων που συνεισφέρουν στην κερδοφορία της εταιρείας (δηλ. χωρίς τη διάθεση αερίου εξισορρόπησης και αερίου λειτουργίας και των τελών ασφάλειας εφοδιασμού).

- Τα έσοδα από τις μη ρυθμιζόμενες υπηρεσίες και τα οποία ενδεικτικά είναι υπηρεσίες λειτουργίας και συντήρησης δικτύων διανομής μέσης και χαμηλής πίεσης, υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης δικτύων διανομής, κ.λ.π. ανήλθαν σε **2.883,89** χιλ. ευρώ έναντι 2.727,61 χιλ. ευρώ το 2016 και αποτελούν το 1,19% των συνολικών εσόδων που συνεισφέρουν στην κερδοφορία της εταιρείας.

- Τα έσοδα από τέλη σύνδεσης, τα οποία σύμφωνα με τον Κανονισμό Τιμολόγησης εισπράττονται από τους αιτούντες τη σύνδεση Χρήστες αλλά η αντίστοιχη αξία παγίου δεν περιλαμβάνεται στη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση και δεν ανακτάται η αποσβέσή της μέσω των τιμολογίων, ανήλθαν σε **2.378,68** χιλ. ευρώ έναντι 4.972,66 χιλ. ευρώ το 2016 και αποτέλεσαν το 0,98% των συνολικών εσόδων που συνεισφέρουν στην κερδοφορία της εταιρείας.

- Τα έκτακτα και λοιπά έσοδα, τα οποία περιλαμβάνουν έσοδα από χρησιμοποίηση προβλέψεων, ύψους **5.685,73** χιλ. ευρώ, καθώς και έσοδα από το ΥΠΕΧΩΔΕ λόγω μετατόπισης αγωγού, ύψους **3.393,71** χιλ. ευρώ, αποτέλεσαν το υπόλοιπο 4,77% των συνολικών εσόδων που συνεισφέρουν στην κερδοφορία της εταιρείας. Σημειώνεται ότι η κατανομή των εσόδων αυτών στις διάφορες κατηγορίες γίνεται σε επόμενη φάση.

  Σημειώνεται επίσης ότι, από πλευράς γενικής λογιστικής, στα έκτακτα και λοιπά έσοδα περιλαμβάνονται και τα έσοδα από τέλη σύνδεσης καθώς και τα έκτακτα έσοδα που σχετίζονται με τις μη κερδοσκοπικές δραστηριότητες, τα οποία στον ανωτέρω πίνακα περιλαμβάνονται στους αντίστοιχους (άλλους) τίτλους για λόγους διοικητικής λογιστικής παρουσίασης. Έτσι, στις γενικές λογιστικές καταστάσεις, τα έκτακτα και λοιπά έσοδα ανέρχονται σε 14.574,95 χιλ. €.

- Το έσοδο από διάθεση αερίου εξισορρόπησης & αερίου λειτουργίας ανήλθε σε **38.564,12** χιλ. ευρώ (35.303,17 χιλ. € από το αέριο εξισορρόπησης και 3.260,95 χιλ. € από το αέριο λειτουργίας). Το έσοδο από το Τέλος Ασφάλειας Εφοδιασμού ανήλθε σε

2.880,33 χιλ. ευρώ. Τα έσοδα αυτά αντισταθμίζονται με ανάλογα έξοδα ή προβλέψεις που γίνονται την ίδια χρονιά και γι'αυτό δεν επηρεάζουν την κερδοφορία της εταιρείας.

- Τα ανόργανα έσοδα της εταιρείας ανήλθαν σε **11.420,76** χιλ. ευρώ (αποσβέσεις επιχορηγήσεων για κτήση παγίων ύψους 11.354,75 χιλ. ευρώ και συναλλαγματικές διαφορές ύψους 66,01 χιλ. ευρώ) έναντι 11.856,12 χιλ. ευρώ της προηγούμενης χρήσης.

- Τα έσοδα κεφαλαίων (τόκοι καταθέσεων, τόκοι προκαταβολών) ανήλθαν σε **2.069,89** χιλ. ευρώ έναντι ποσού 1.490,89 χιλ. ευρώ της προηγούμενης χρήσης.

Τα λειτουργικά έξοδα της χρήσης 2017 συμπεριλαμβανομένων των εκτάκτων εξόδων αλλά χωρίς τα έξοδα που αφορούν δραστηριότητες που δεν συνεισφέρουν στην κερδοφορία της εταιρείας (δηλ. την αγορά αερίου εξισορρόπησης & αερίου λειτουργίας και τις αποζημιώσεις/προβλέψεις ασφάλειας εφοδιασμού), ανήλθαν στο ποσό των 64.413,83 χιλ. ευρώ έναντι 52.184,63 χιλ. ευρώ το 2016. Από το ποσό των εξόδων του 2017, 23.184,70 χιλ. € αφορούν σε μη επαναλαμβανόμενες δαπάνες για (α) προβλέψεις για απαιτήσεις τρίτων από τον ΔΕΣΦΑ που εκκρεμούν στα δικαστήρια ύψους 10.925,0 χιλ. €, οι οποίες σχηματίσθηκαν λαμβάνοντας το 50% των ως άνω απαιτήσεων που δεν αφορούν έργα την 31η.12.2017 με προσαύξηση 50% για τόκους υπερημερίας και αφαιρώντας την πρόβλεψη που ήδη υπήρχε την 31.12.2017, (β) προβλέψεις επισφαλούς απαίτησης ύψους 6.573,97 χιλ. € που αφορούν απλήρωτα τιμολόγια και (γ) πληρωμή αποζημίωσης βάσει δικαστικής απόφασης ύψους 5.685,73 χιλ. € (συμπεριλαμβανομένων τόκων υπερημερίας και δικαστικών εξόδων - η πληρωμή αυτή δεν επηρέασε τα αποτελέσματα χρήσης καθώς έγινε αντιστροφή αντίστοιχης πρόβλεψης που είχε πραγματοποιηθεί). Για το 2016, οι μη επαναλαμβανόμενες δαπάνες ανέρχονται σε 15.231,56 χιλ. € (βλ. οικονομικές καταστάσεις 2016).
Εξαιρουμένων των ανωτέρω μη επαναλαμβανόμενων δαπανών, τα λειτουργικά έξοδα του 2017 διαμορφώνονται σε 41.229,13 χιλ. ευρώ έναντι 36.953,07 χιλ. € του 2016. Η διαφορά των 4.276,06 χιλ. € οφείλεται σε (α) μείωση της παγιοποίησης εξόδων (ιδιοπαραγωγής) κατά 1.691,37 χιλ. € μεταξύ 2016 και 2017, (β) καταβολή σε ασφαλιστικό πρόγραμμα αποζημιώσεων προσωπικού ύψους 817,64 χιλ. €. Η καταβολή αυτή θα επαναλαμβάνεται, ωστόσο θεωρείται ότι δεν επηρεάζει ουσιαστικά τα κέρδη καθώς μειώνεται ανάλογα η πρόβλεψη που θα γινόταν, (γ) αύξηση των δαπανών συντήρησης του ΕΣΦΑ κατά 333,09 χιλ. €, (δ) αύξηση των αμοιβών συμβούλων κατά 625,07 χιλ. € λόγω των αναγκών που προέκυψαν για τις δραστηριότητες της εταιρείας συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας πώλησης του 66% των μετοχών, (ε) έξοδα προηγουμένων χρήσεων (αύξηση κατά 438,47 χιλ. € έναντι του 2016

– εντάσσεται στην κατηγορία εκτάκτων δαπανών), (στ) η διαφορά, ύψους 370,42 χιλ. € οφείλεται σε διάφορες αυξομειώσεις των λειτουργικών δαπανών.

Τα **Χρηματοοικονομικά έξοδα** (τόκοι και έξοδα δανείων, προμήθειες εγγυητικών επιστολών, συναλλαγματικές διαφορές, κ.α.) ανήλθαν στο ποσό των **9.589,57** χιλ. ευρώ έναντι 10.770,35 χιλ. ευρώ το 2016, παρουσιάζοντας μείωση κατά 10,96%.

Οι **αποσβέσεις** ανήλθαν σε **55.293,36** χιλ. ευρώ έναντι 56.902,61 χιλ. ευρώ το 2016 (περίπου στα ίδια επίπεδα).

Τα **κέρδη** της υπόψη χρήσης προ φόρων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α (IFRS) ανήλθαν στο ποσό των **125.939,74** χιλ. ευρώ, έναντι 49.785,71 χιλ. ευρώ της προηγούμενης χρήσης, παρουσιάζοντας αύξηση κατά **152,96%.** Τα κέρδη μετά από φόρους ανήλθαν στο ποσό των **85.635,64** χιλ. ευρώ, έναντι ποσού 34.326,38 χιλ. ευρώ της προηγούμενης χρήσης, παρουσιάζοντας αύξηση κατά **149,47%.** Το λειτουργικό αποτέλεσμα προ φόρων, αποσβέσεων και χρηματοοικονομικών (EBITDA) ανήλθε σε **177.421,05** χιλ. ευρώ έναντι 104.246,83 χιλ. ευρώ της προηγούμενης χρήσης παρουσιάζοντας αύξηση κατά **70,19%.**

Από τα ως άνω κέρδη μετά από φόρους θα σχηματισθεί τακτικό αποθεματικό ύψους 4.471,00 χιλ. € και θα διανεμηθεί **μέρισμα ύψους 45.500,00 χιλ. €,** το οποίο σε ποσοστό αντιστοιχεί στο 56,058897078% (ελάχιστη υποχρέωση διανομής 35%), εφ'όσον η πρόταση αυτή εγκριθεί από το Εποπτικό Συμβούλιο της εταιρείας.

Σε ό,τι αφορά στα **περιουσιακά στοιχεία** της εταιρείας την 31η Δεκ. 2017, παρατίθεται κατωτέρω ο ισολογισμός (σε €):

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ		
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Πάγιο ενεργητικό		
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	1.227.629.905,92	1.252.743.419,20
Ασώματες ακινητοποιήσεις	13.917.138,55	14.530.649,19
Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες	355.000,00	355.000,00
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	260.555,87	260.475,87
Σύνολο πάγιου ενεργητικού	***1.242.162.600,34***	**1.267.889.544,26**
Κυκλοφορούν ενεργητικό		
Αποθέματα	19.764.739,81	17.851.708,52
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	80.117.835,92	72.879.424,12
Μετρητά και χρηματικά διαθέσιμα	227.775.655,09	145.894.325,07
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	***327.658.230,82***	**236.625.457,71**

ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**1.569.820.831,16**	**1.504.515.001,97**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
Μετοχικό κεφάλαιο	639.051.017,76	639.051.017,76
Αποθεματικά κεφάλαια	25.292.857,50	20.821.857,50
Υπόλοιπο κερδών (ζημιών) εις νέο	257.428.933,01	192.558.215,14
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων	**921.772.808,27**	**852.431.090,40**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Δάνεια	197.021.235,26	222.822.666,35
Δικαιώματα εργαζομένων	3.972.433,50	5.914.139,82
Κρατικές επιχορηγήσεις	256.880.839,86	260.905.661,24
Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα	57.989.659,07	44.579.956,61
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	145.000,00	146.000,00
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	18.124.867,26	13.167.417,28
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	***534.134.034,95***	**547.535.841,30**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	47.599.916,76	67.070.819,58
Δάνεια	25.801.431,10	26.738.931,11
Βραχυπρόθεσμες φορολογικές υποχρεώσεις	40.512.640,08	10.738.319,58
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	***113.913.987,94***	**104.548.070,27**
Σύνολο υποχρεώσεων	**648.048.022,89**	**652.083.911,57**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	**1.569.820.831,16**	**1.504.515.001,97**

Το σύνολο του αναπόσβεστου **Πάγιου Ενεργητικού** την 31.12.2017 ανήλθε στο ποσό των **1.242.162,60** χιλ. ευρώ, το οποίο περιλαμβάνει τις Ενσώματες και Ασώματες Ακινητοποιήσεις, τις Συμμετοχές και τις Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις, έναντι ποσού **1.267.889,54** χιλ. ευρώ την 31.12.2016.

Τα **Αποθέματα** κατά την 31.12.2017 ανέρχονται σε **19.764,74** χιλ. ευρώ, έναντι **17.851,71** χιλ. ευρώ την 31.12.2016.

Οι **Απαιτήσεις** (Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις) την 31.12.2017 ανήλθαν στο ποσό των **80.117,84** έναντι 72.879,42 χιλ. ευρώ την 31.12.2016.

Τα **Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα** την 31η Δεκ. 2017 ανήλθαν σε **227.775,66** χιλ. ευρώ (εκ των οποίων 17.331,46 χιλ. € είναι χρηματικές εγγυήσεις χρηστών) έναντι 145.894,32 χιλ.

ευρώ την 31.12.2016. Σε αυτά δεν περιλαμβάνεται ο λογαριασμός ασφάλειας εφοδιασμού ύψους 10.776,31 χιλ. € (δεσμευμένος λογαριασμός καταθέσεων), ο οποίος περιλαμβάνεται στις Απαιτήσεις («Πελάτες και λοιπές Απαιτήσεις»).

Το υπόλοιπο των **Δανείων** την 31.12.2017 διαμορφώθηκε σε **222.822,67** χιλ. ευρώ και αφορά σε δάνεια που έχουν ληφθεί από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος έναντι 249.561,60 χιλ. ευρώ της αντίστοιχης προηγούμενης χρήσης. Όλα τα δάνεια έχουν την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.

Το υπόλοιπο των **Κρατικών Επιχορηγήσεων** την 31.12.2017 ανήλθε στο ποσό των **256.880,84** χιλ. ευρώ έναντι 260.905,66 χιλ ευρώ την 31.12.2016.

Οι **Λοιπές Υποχρεώσεις** (βραχυπρόθεσμες & μακροπρόθεσμες) ανήλθαν στο ποσό των **168.344,52** χιλ. ευρώ έναντι ποσού 141.616,65 χιλ. ευρώ της προηγούμενης χρήσης.

Τα **Ίδια Κεφάλαια** στο τέλος της ενδέκατης εταιρικής χρήσης (01.01.17 – 31.12.17) ανέρχονται σε **921.772,81** χιλ. ευρώ έναντι 852.431,09 χιλ. ευρώ στο τέλος της δέκατης εταιρικής χρήσης παρουσιάζοντας αύξηση κατά 8,13%, και αναλύονται σε μετοχικό κεφάλαιο ύψους 639.051,02 χιλ. € (σε αριθμό μετοχών 7.258.644 κατοχής ΔΕΠΑ ΑΕ), αποθεματικά κεφάλαια 25.292,86 χιλ. € και υπόλοιπο κερδών εις νέο ύψους 257.428,93 χιλ. €.

ΙΙΙ.2 Αριθμοδείκτες οικονομικής διάρθρωσης, αποδόσεως και αποδοτικότητας

Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες της εταιρείας για τη χρήση 2017 σε σύγκριση με αυτούς της χρήσης 2016 έχουν ως εξής:

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ 2017 & 2016

	Α. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΣ				**2017**	**2016**
			(σε χιλ. ΕΥΡΩ)			
1	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ / ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	=	327.658 / 1.569.821	=	0,21	0,16
	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την αναλογία των κεφαλαίων που έχουν διατεθεί στο κυκλοφορούν ενεργητικό.					
2	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ / ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	=	648.048 / 921.773	=	0,70	0,76
	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την οικονομική αυτάρκεια (βιωσιμότητα) της οικονομικής μονάδος					
3	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ / ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	=	327.658 / 113.914	=	2,88	2,26
	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την γενική ρευστότητα της οικονομικής μονάδας. Καλός δείκτης >1					
4	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ - ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ / ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	=	307.893 / 113.914	=	2,70	2,09

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την άμεση ρευστότητα της οικονομικής μονάδας. Καλός δείκτης ≥1

5	ΔΑΝΕΙΑ / ΔΑΝΕΙΑ & ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	=	222.822 / 1.144.595	=	19,47%	22,65%	

Ο δείκτης αυτός (Gearing Ratio) δείχνει τον δανειακό κίνδυνο της εταιρείας. Σύμφωνα με τον Κανονισμό Τιμολόγησης ο δείκτης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50%.

Β. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

6	ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ / ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	=	125.940 / 921.773	=	13,66%	5,84%	

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων

7	ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ / ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	=	85.636 / 921.773	=	9,29%	4,03%	ROE

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων

8	ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ / ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	=	85.636 / 1. 569.821	=	5,46%	2,28%	ROA

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την αποδοτικότητα των επενδυμένων κεφαλαίων

Από όλα τα ανωτέρω συνάγεται ότι η απόδοση της εταιρείας κατά τη χρήση 2017 και η οικονομική κατάστασή της την 31η/12/2017, είναι ικανοποιητική.

IV. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

IV.1 Κίνδυνος εξέλιξης Μακροοικονομικών Παραμέτρων

Πρώτος σημαντικός κίνδυνος παραμένει η πορεία της ελληνικής οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων των εξελίξεων στο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης του Ελληνικού χρέους. Τα διάφορα σενάρια και οι τρόποι αντιμετώπισής τους δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν στο σύνολό τους, αλλά η Εταιρεία παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και προσαρμόζει την λειτουργία και τον προγραμματισμό της ανάλογα με τις εκάστοτε εξελίξεις.

Σημειώνεται επίσης ότι ο Κανονισμός Τιμολόγησης μετριάζει σε μεγάλο βαθμό τις επιπτώσεις από τυχόν δυσμενείς εξελίξεις στον τομέα αυτόν.

IV.2 Ρυθμιστικός Κίνδυνος

Το 2017 αναθεωρήθηκε ο Κανονισμός Τιμολόγησης και οι χρεώσεις χρήσης ΕΣΦΑ όπως προαναφέρθηκε στην ενότητα II-2. Με τις αποφάσεις αυτές της ΡΑΕ ρυθμίσθηκαν τα θέματα ανάκτησης της Παλαιάς Ανακτήσιμης Διαφοράς. Επίσης, θεσπίσθηκε μηχανισμός ταχείας αναπροσαρμογής των τιμολογίων σε περιπτώσεις σημαντικών υπέρ/υπό-ανακτήσεων καθώς και ταχείας ανάκτησης της Παλαιάς Ανακτήσιμης Διαφοράς σε περιπτώσεις σημαντικών υπερανακτήσεων. Ακόμα, θεσπίσθηκε η εξομοίωση των συντελεστών χρέωσης των εισόδων, τόσο της χρέωσης δυναμικότητας όσο και της χρέωσης ποσότητας. Στη συνέχεια, αναπροσαρμόσθηκε το τιμολόγιο χρήσης του ΕΣΦΑ σύμφωνα με τα νεότερα στοιχεία ζήτησης για το 2018, την προϋπολογιστική Ανακτήσιμη Διαφορά για το 2017 καθώς και το Προς Ανάκτηση Απαιτούμενο Εσόδου του 2018 (ισχύς του νέου τιμολογίου από 1.5.2018). Με τον νέο Κανονισμό Τιμολόγησης περιορίσθηκε σημαντικά ο κίνδυνος υποανάκτησης του απαιτούμενου εσόδου και ο κίνδυνος μη ανάκτησης της Παλαιάς Ανακτήσιμης Διαφοράς.

Το 2018 είναι έτος αναθεώρησης των τιμολογίων με όλη τη σχετική αβεβαιότητα. Ωστόσο, το ευρωπαϊκό και εθνικό νομικό πλαίσιο, οι διατάξεις του νέου Κανονισμού Τιμολόγησης καθώς και η συμμετοχή της ΡΑΕ στους αντίστοιχους Ευρωπαϊκούς οργανισμούς (ACER, CEER) αποτελούν σε μεγάλο βαθμό διασφάλιση ότι θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται η γενικώς αποδεκτή ευρωπαϊκή πρακτική στην τιμολόγηση της χρήσης του ΕΣΦΑ.

IV.3 Κίνδυνος Αγοράς

Η εξέλιξη της τιμής του πετρελαίου. Τα έσοδα του ΔΕΣΦΑ επηρεάζονται αντιστρόφως από την τιμή του αργού πετρελαίου. Μία ραγδαία αύξηση της τιμής του πετρελαίου θα οδηγούσε σε αύξηση των τιμών φυσικού αερίου και συνεπακόλουθα σε μείωση της ανταγωνιστικότητας

του εν λόγω καυσίμου, ιδίως στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής έναντι του λιγνίτη, και σε μείωση της ζήτησης και των διακινούμενων ποσοτήτων Φ.Α. Η αδυναμία πρόβλεψης της πορείας των τιμών πετρελαίου για το μέλλον καθιστά την παράμετρο αυτή σημαντική μεταβλητή κινδύνου, αν και οι επικρατούσες προβλέψεις για την επόμενη 2ετία είναι η σταθεροποίηση των τιμών του πετρελαίου σε τιμές κάτω των 70 $/b (βλ. και κεφ. ΙΙ.1Α).

Η εξέλιξη της τιμής εκπομπών CO_2: Οι τιμές αυτές επηρεάζουν στην ίδια κατεύθυνση τη ζήτηση φυσικού αερίου, καθώς υψηλότερες τιμές CO_2 ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα του φυσικού αερίου έναντι του λιγνίτη. Οι τιμές CO_2[13] κυμάνθηκαν το 2017 μεταξύ 5 -7,5 €/tn CO_2 και η τάση είναι ανοδική. Επομένως ο κίνδυνος αυτός δεν είναι σημαντικός.

Ο ανταγωνισμός από τις Α.Π.Ε. και η τάση απεξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα: Αυτός αναγνωρίζεται ως μακροπρόθεσμος κίνδυνος, παρότι ο ΔΕΣΦΑ θεωρεί ότι το φυσικό αέριο θα συνεχίσει να αποτελεί μέρος του ισοζυγίου ενέργειας της Ελλάδος και της Ευρώπης στο ορατό μέλλον. Βραχυπρόθεσμα όμως και μεσοπρόθεσμα, δεν θεωρείται ότι υπάρχει σημαντικός κίνδυνος – απεναντίας, η απεξάρτηση από τον λιγνίτη καθώς και η στροφή σε καθαρότερα καύσιμα στις μεταφορές και ιδίως στη ναυτιλία, θεωρείται ότι θα αυξήσει τη ζήτηση για φυσικό αέριο, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι οι τιμές αργού πετρελαίου και η φορολογία του φυσικού αερίου, που επηρεάζουν καθοριστικά τις τελικές τιμές φυσικού αερίου, θα συνεχίσουν να κυμαίνονται σε εύλογα επίπεδα.

Κίνδυνος εξάρτησης από περιορισμένο αριθμό πελατών: Κίνδυνο αποτελεί κατ'αρχήν η μεγάλη εξάρτηση της εταιρείας από έναν πελάτη: τη ΔΕΠΑ Α.Ε, αφού το 51,45 % των εσόδων του ΔΕΣΦΑ που συνεισφέρουν στην κερδοφορία προήλθε το 2017 από αυτήν (έναντι 60,21% το 2016). Ειδικότερα, το 51% των εσόδων από τη χρήση του ΕΣΦΑ προήλθε από τη ΔΕΠΑ (έναντι 59% το 2016). Επί πλέον, το 52% των εσόδων από πρόσθετες υπηρεσίες και το 100% των εσόδων από μη ρυθμιζόμενες υπηρεσίες προήλθαν από τη ΔΕΠΑ και ΔΕΔΑ (τα ποσοστά στις δύο τελευταίες κατηγορίες δεν διαφέρουν από του 2016). Αυτό οφείλεται στην κυρίαρχη θέση της ΔΕΠΑ στην αγορά προμήθειας Φ.Α. Ο κίνδυνος αυτός όμως δεν είναι σημαντικός λόγω της χρηματοοικονομικής υγείας και αξιοπιστίας της ΔΕΠΑ. Εξ άλλου το ποσοστό αυτό βαίνει μειούμενο.

Γενικά ο κίνδυνος της αγοράς δεν βαρύνει τον ΔΕΣΦΑ σύμφωνα με τον Κανονισμό Τιμολόγησης, καθώς υπάρχει ο μηχανισμός αναπροσαρμογών και αναθεωρήσεων των τιμολογίων. Ωστόσο, η ύπαρξη αγοράς φυσικού αερίου και μάλιστα με ανοδικές προοπτικές

[13] https://www.eex.com/en/market-data/environmental-markets/auction-market/european-emission-allowances-auction#!/2018/02/06

στην Ελλάδα και τη γειτονική περιοχή (όπως προβλέπεται στη Μελέτη Ανάπτυξης 2018-2027 που έχει δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα του ΔΕΣΦΑ), διασφαλίζει τη σταθερότητα των εργασιών του ΔΕΣΦΑ και δημιουργεί νέες επενδυτικές ευκαιρίες.

IV.4 Χρηματοοικονομικός κίνδυνος

Κίνδυνος επιτοκίου: Ο κίνδυνος διακύμανσης των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις. Κατά την 31/12/2017 το σύνολο των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων αφορούσαν δάνεια σταθερού επιτοκίου. Επομένως η εταιρεία δεν αντιμετωπίζει κίνδυνο επιτοκίου.

Συναλλαγματικός κίνδυνος: Η εταιρεία δεν αντιμετωπίζει συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της και των δανειακών της υποχρεώσεων είναι σε ευρώ.

Τραπεζικός κίνδυνος: Λόγω του μεγάλου ύψους των καταθέσεων (227,8 Μ€ την 31.12.2017 χωρίς τον λογαριασμό ασφάλειας εφοδιασμού), η εταιρεία είναι εκτεθειμένη στον κίνδυνο κεφαλαιακής ανεπάρκειας των τραπεζικών ιδρυμάτων όπου αυτές είναι κατατεθειμένες. Ο κίνδυνος αυτός αντιμετωπίζεται με διασπορά των καταθέσεων σε όλα τα τραπεζικά ιδρύματα που έχουν ολοκληρώσει την ανακεφαλαιοποίησή τους και παρουσιάζουν αποδεκτό επίπεδο οικονομικής αξιοπιστίας. Για τον σκοπό αυτόν η εταιρεία θέσπισε το 2017 νέο Κανονισμό Διαχείρισης Διαθεσίμων μετά από σχετική μελέτη.

Δανειακός κίνδυνος: Δεδομένου ότι το gearing ratio της εταιρείας, ήτοι ο λόγος του συνόλου των δανείων προς το άθροισμα του συνόλου των δανείων και του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων του Διαχειριστή την 31.12.2017 ήταν 19,47% (έναντι 22,65% στο τέλος του 2016), είναι φανερό ότι ο δανειακός κίνδυνος της εταιρείας βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, ο δείκτης αυτός δεν πρέπει να υπερβαίνει το 50% (παρ.3 άρθρου 6 Κανονισμού Τιμολόγησης).

IV.5 Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος της εταιρείας είναι μικρός. Οι πληρωμές των πελατών προς την εταιρεία γίνονται μέχρι το τέλος του μήνα έκδοσης των αντίστοιχων τιμολογίων, τα οποία αφορούν τις συναλλαγές του προηγούμενου μήνα. Οι πληρωμές της εταιρείας προς τους προμηθευτές γίνονται κατά κανόνα σε 45 ημέρες μετά την έκδοση του αντίστοιχου τιμολογίου, εκτός από την αγορά αερίου εξισορρόπησης και αερίου λειτουργίας όπου ακολουθούνται οι προθεσμίες που και ο ΔΕΣΦΑ θέτει στους πελάτες του.

Γενικά δεν παρουσιάζεται πρόβλημα στην είσπραξη των απαιτήσεων της εταιρείας. Ειδική εξαίρεση του κανόνα αποτελούν ορισμένα τιμολόγια του ΛΑΓΗΕ και της ΔΕΠΑ, τα οποία αμφισβητήθηκαν από τους αντισυμβαλλόμενους και ευρίσκονται υπό νομική διεκδίκηση.

IV.6 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, μέσω της διαθεσιμότητας επαρκών ταμειακών διαθεσίμων και πιστωτικών ορίων. Για τον σκοπό αυτόν υπάρχει πρόβλεψη στον Κανονισμό Τιμολόγησης (παρ. 6 του άρθρου 4 του Κανονισμού), καθώς και στον Κανονισμό Διαχείρισης Διαθεσίμων της εταιρείας. Τα χρηματικά διαθέσιμα που διατηρεί ο ΔΕΣΦΑ υπερκαλύπτουν τις ανάγκες ρευστότητάς του.

Στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγουν και οι δείκτες ρευστότητας (βλ. ενότητα ΙΙΙ.2).

Σε ό,τι αφορά τη διαχείριση του Λογαριασμού Ασφάλειας Εφοδιασμού κατόπιν συνεργασίας της εταιρείας με τη ΡΑΕ, έχουν εισαχθεί οι κατάλληλες ασφαλιστικές δικλείδες ώστε να μην εμφανιστεί σημαντικός κίνδυνος ρευστότητας από τη δραστηριότητα αυτή.

Επομένως, μπορεί να λεχθεί ότι η εταιρεία δεν αντιμετωπίζει κίνδυνο ρευστότητας με την επιφύλαξη βέβαια της γενικότερης κατάστασης της ελληνικής οικονομίας.

IV.7 Κίνδυνος ατυχήματος

Η ασφάλεια των εγκαταστάσεων είναι η πρώτη προτεραιότητα για εταιρείες όπως ο ΔΕΣΦΑ. Διασφαλίζεται με την υιοθέτηση των αυστηρότερων προδιαγραφών ασφαλείας κατά τον σχεδιασμό των συστημάτων, με την πιστοποίηση της εφαρμογής των προδιαγραφών κατά την κατασκευή από ανεξάρτητο οίκο και με την εφαρμογή πρωτοκόλλων προληπτικής επιθεώρησης και συντήρησης, καθώς με και την συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού λειτουργίας. Μέτρα λαμβάνονται επίσης για την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων της εταιρείας.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι ο ΔΕΣΦΑ είναι εταιρεία χαμηλού ρίσκου λόγω της ρυθμιζόμενης φύσης των εργασιών του. Ωστόσο, η εταιρεία ακολουθεί πολιτικές διαχείρισης των πιθανών προαναφερθέντων κινδύνων με στόχο την υιοθέτηση πολιτικών για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων που μπορεί αυτοί να επιφέρουν στη χρηματοοικονομική θέση και απόδοση της εταιρείας. Η Διοίκηση της εταιρείας εξετάζει και αναθεωρεί σε τακτά χρονικά διαστήματα τις σχετικές πολιτικές και διαδικασίες.

V. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Οι συναλλαγές της εταιρείας με τα συνδεδεμένα μέρη αναλύονται ως εξής, σημειώνοντας ότι ως συνδεδεμένες επιχειρήσεις νοούνται αυτές που αναφέρονται στο άρθρο 42ε παρ. 5 του Ν. 2190/1920:

V.1 Συναλλαγές με τη Μητρική εταιρεία ΔΕΠΑ ΑΕ και λοιπές συνδεδεμένες επιχειρήσεις

(σε χιλ. €)

	31/12/2017	31/12/2016
Απαιτήσεις από		
ΔΕΠΑ ΑΕ	27.888	19.275
ΕΠΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ	2.730	3.616
ΕΔΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ- ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΑΕ	28	2.951
ΔΙΚΤΥΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΑΕΡΙΟΥ (ΔΕΔΑ) Α.Ε.	901	0
ΕΔΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	25	
ΕΠΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ-ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.735	0
	33.308	**25.842**
Υποχρεώσεις προς		
ΔΕΠΑ ΑΕ	13.740	31.599
ΕΠΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ	19	1.651
ΕΠΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ- ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΑΕ	344	0
ΕΔΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ- ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΑΕ		3.025
	14.102	**36.275**

	31/12/2017	31/12/2016
Έσοδα από		
ΔΕΠΑ ΑΕ	175.016	117.150
ΕΠΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ	10.454	8.762
ΕΔΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ- ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΑΕ	234	6.932
ΕΠΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ-ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	18.163	0
ΕΔΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	116	0
ΔΙΚΤΥΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΑΕΡΙΟΥ (ΔΕΔΑ) Α.Ε.	3.088	
	207.071	**132.845**
Έξοδα προς		
ΔΕΠΑ ΑΕ	**40.539**	**30.292**

Στα ανωτέρω μεγέθη συμπεριλαμβάνονται οι συναλλαγές που αφορούν σε αέριο εξισορρόπησης και αέριο λειτουργίας.

V.2 Αμοιβές και λοιπές παροχές μελών Δ.Σ. και Ε.Σ.

(χιλ. €)

	2017	**2016**
Αμοιβές και λοιπές παροχές μελών Δ.Σ.	65	114
Αμοιβές και λοιπές παροχές μελών Ε.Σ.	114	119
Αμοιβές- Λοιπές Παροχές (χιλ. €)	179	233

Σημείωση: τα ανωτέρω ποσά αφορούν σε αμοιβές συνεδριάσεων των μελών Δ.Σ & Ε.Σ

V.3 Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες

Ο ΔΕΣΦΑ συμμετέχει με ποσοστό 50% (το υπόλοιπο 50% ανήκει στην εταιρεία ΟΑΟ GAZPROM) στην εταιρεία «SOUTHSTREAM ΑΓΩΓΟΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» που ιδρύθηκε και καταχωρήθηκε στο μητρώο Ανωνύμων εταιρειών της Νομαρχίας Αθηνών με αριθμό Μ.Α.Ε. 69873/01ΑΤ/Β/10/198, την 13/7/2010. Η εν λόγω εταιρεία βρίσκεται εν υπνώσει αφού η ΟΑΟ GAZPROM με επιστολή της από τις 20.03.2012 ενημέρωσε τον ΔΕΣΦΑ ότι προς το παρόν δεν προτίθεται να προχωρήσει στην υλοποίηση του νοτίου κλάδου του SOUTHSTREAM (που θα περνούσε από την Ελλάδα). Το 2017 τα αποτελέσματα προ φόρων της εταιρείας διαμορφώθηκαν σε € -18.028,27 χιλ. (ζημία) και ο αναλογούν φόρος είναι μηδενικός. Στις 31.12.2017 το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας ήταν € 572.170,48 χιλ. και αναλύεται σε μετοχικό κεφάλαιο € 710.000 χιλ. και υπόλοιπο κερδών (ζημιών) εις νέο € -137.829,52 χιλ. Το σύνολο ενεργητικού (και παθητικού) την 31η.12.2017 ήταν € 603.468,73 χιλ.

Τα αποτελέσματα χρήσεως και ο ισολογισμός της εταιρείας δεν ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις του ΔΕΣΦΑ αλλά ενοποιούνται με εκείνες της ΔΕΠΑ Α.Ε.

VI. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Μέχρι την ημερομηνία υποβολής της Έκθεσης αυτής δεν έχει συμβεί κανένα άλλο γεγονός που θα μπορούσε να επηρεάσει σημαντικά την οικονομική θέση και την πορεία της εταιρείας.

Αθήνα, 8/2/2018

Κατ' εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου

Σωτήριος Νίκας
Πρόεδρος Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος

Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου σελ. 1-35 με τις Οικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση 2017, όπως αναφέρουμε στη χορηγηθείσα Έκθεση Ελέγχου.

Χαλάνδρι, 09 Φεβρουαρίου 2018

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΜΠΑΤΣΟΥΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Α.Μ. ΣΟΕΛ 14001

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ Α.Ε.

Λ.ΚΗΦΙΣΙΑΣ 22, ΜΑΡΟΥΣΙ

Α.Μ. ΣΟΕΛ 156